

תת"ע 2509/10/15 - המאשימה: מדינת ישראל נגד הנאשמים: מלך לאוניד

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

תת"ע 2509-10-15 מדינת ישראל נ' מלך לאוניד באיחוד דיון עם תיק פל"א 7444-08-15

בפני כב' שופט אלון אופיר

המאשימה:

מדינת ישראל

ע"י לשכת תביעות תנועה נגב

נגד

הנאשמים:

מלך לאוניד

ע"י ב"כ עו"ד יפעת סיל

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות של נהיגת רכב בעודו פסול מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה וזאת כאשר הוא תחת השפעת אלכוהול.

לפרשה זו צרף הנאשם כתב אישום נוסף במסגרתו הודה כי נהג ברכב כאשר רישיון נהיגתו פקע בשנת 2008. בשני האירועים נהג הנאשם ברכב ללא ביטוח "חובה" תקף.

מתחם הענישה ביחס לעבירה של נהיגה בזמן פסילה נקבע על ידי בית המשפט המחוזי, באר-שבע

בעפ"ת 59810-07-12 דרור אביטל נגד מדינת ישראל שם נאמר באופן מפורש:

"מתחם הענישה הקבוע לעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נע בין מאסר על תנאי בנסיבות קלות באופן מיוחד, עד לתקופת מאסר בת שנה."

מתחם תקופת פסילת רישיון הנהיגה ביחס לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, נקבע על ידי בית המשפט המחוז, באר-שבע
בעפ"ת 43966-08-13 חאלד זידאן נגד מדינת ישראל:

"הטווח של עשרים וארבעה חודשי פסילת רישיון הינו בתוך מתחם העונש ההולם, אשר נע בין 6 חודשים ועד לחמש שנים."

מתחם הענישה ביחס לעבירה של **נהיגה תחת השפעת אלכוהול** כולל רכיב של מאסר מותנה בחלקו הנמוך ומגיע עד למספר חודשי מאסר בפועל (עיין: עפ"ת 278-05-11 יאברי עדי נגד מד"י, עפ"ת 28391-11-11 אגבריה נגד מד"י)

בהתאם לתיקון 113 של חוק העונשין ינוע בית המשפט בתוך מתחם הענישה הנוהג בהתאם לנסיבות המקרה והכל מתוך מטרה להגיע להלימה ראויה בין העונש הסופי ובין מעשיו הספציפיים של נאשם נתון בנסיבותיו האישיות.

אין חולק כי הנאשם פגע בהתנהגותו **בערך מוגן** הכולל את זכות הציבור לנוע בבטחה בדרכים מבלי שנהגים שלולי רישיון המצויים תחת השפעת אלכוהול יסכנו את חיי כל הנעים בסביבתם.

בפרשה זו, ומיד לאחר ביצוע העבירה, נעצר הנאשם ושהה מאחורי סורג ובריא **תקופה ארוכה של שלושה חודשים.**

לאחר פרק זמן זה הועבר הוא למעצר בית מלא שם שהה תקופה ארוכה נוספת רק לאחריה הוקלו תנאי שחרורו פעם נוספת.

ב"כ המדינה בטיעוניה הפנתה לשתי נקודות מרכזיות אשר לשיטתה מייצרות הצדקה למאסר נוסף בפרשה זו:

הראשונה - מאסר מותנה בר (ולא חב כפי שנרשם בטיעוניה המדינה) הפעלה לתקופה של 7 חודשים התלוי כנגד הנאשם.

השנייה - העובדה כי העבירות נשוא פרשה זו בוצעו חודשיים בלבד לאחר שנגזר דינו של הנאשם בתיק 202-04-13 שם הושם הנאשם תחת מאסר מותנה לתקופה בת 7 חודשים.

המדינה הפנתה בטיעוניה למספר פסקי דין אשר לשיטתה מצדיקים את הפעלת המאסר המותנה תוך שעתרה למאסר נוסף שיהיה בו כדי לתת ביטוי לשיקולי הרתעה וגמול בפרשה זו.

ב"כ הנאשם נשענה בטיעוניה על תסקיר שירות המבחן וכפועל יוצא ממנו על שיקולי שיקום.

אכן תיקון 113 של חוק העונשין מאפשר משיקולי שיקום חריגה ממתחם הענישה הנוהג.

כדי להציב נאשם בפוזיציה המאפשרת לו ליהנות משיקולי שיקום, תנאי הוא כי שירות המבחן (בתסקירו) יגיע למסקנה לפיה לאדם ספציפי זה סיכויי שיקום ממשיים.

בפרשה זו, ולאחר ששהה הנאשם שלושה חודשים במעצר מאחורי סורג ובריא, הכין שירות המבחן תסקיר ראשוני אשר הוגש לבית המשפט ביום 14.7.16.

המדובר בתסקיר מקיף אשר סקר את נסיבות חיי הנאשם, את מעברו מעולם הפשיעה לעולם הנורמטיבי ואת נכונותו העקרונית לעבור תהליך שיקומי ממשי הכולל גמילה משימוש באלכוהול.

שירות המבחן לא מיהר בתסקיר זה להגיע למסקנות סופיות באשר להתאמתו של הנאשם ל"מסלול שיקומי". את התסקיר חתמה המלצה של השירות לפיה יהיה הנאשם במעקב צמוד במשך 3 חודשים במהלכם תבחן נכונותו ורצינותו להליך שיקומי ממשי.

תסקיר משלים אכן הוגש ביום 31.10.16 וממנו ניתן ללמוד כי מהלך השיקום המוצע אכן מוצלח בעניינו של נאשם זה.

אף שהנאשם סובל מבעיית התמכרות לאלכוהול, הוא לקח חלק פעיל ועקבי במסגרת פעילות של עמותת "אפשר" בעיר נתיבות. ביום 25.7.16 ניתן לנאשם אישור מטעם המחלקה לשירותים חברתיים בנתיבות למימון שיקומו במסגרת עמותת "אפשר". במהלך חודש נובמבר האחרון החלה פעילות הנאשם במסגרת העמותה והוא נוטל חלק פעיל בפעילות זו מדי שבוע.

המלצת שירות המבחן היא להמשיך את שיקום הנאשם, לאפשר לו ביצוע שעות שתועלת הציבור והכל בפיקוח צמוד הכולל צו מבחן לתקופה של שנה.

בית המשפט ליווה את תהליך הבדיקה הזהיר של שירות המבחן תוך שמתן גזר הדין המתין לבחינת שירות המבחן את רצינות הנאשם.

פער העמדות שבין הצדדים בתיק זה גדול מאד.

בחירה בשיקולי גמול והרתעה יובילו בהכרח להפעלת 7 חודשי מאסר מותנה לריצוי מאחורי סורג ובריח מה שבהכרח יפגע קשות בתהליך השיקומי בעיצומו מצוי הנאשם בשלב זה.

בחירה בשיקולי שיקום, עלולה לפגוע בהרתעת אחרים ויש שיטענו כי ענישה סופית הכוללת הארכת מאסר מותנה בנסיבות פרשה ספציפית זו עלולה ליצור פגיעה בעיקרון ההלימה הקבוע בחוק.

שקלתי מספר ימים את טענות הצדדים והגעתי למסקנה כי בפרשה זו שיקולי השיקום גוברים ואסביר דברי:

נכון כי עת נהג הנאשם ברכב כחודשיים בלבד לאחר שבית המשפט גזר את דינו בגין ביצוע עבירות דומות פעל הוא בדרך מתריסה כלפי גזר דינו, קל וחומר כאשר היה תחת השפעת אלכוהול באותה הנהיגה.

הנאשם, כמי שמכור לשימוש באלכוהול, לא פעל בשיקול דעת ראוי, לא הורתע ממאסר מותנה בן 7 חודשים אשר היה תלוי כנגדו, ושוב נהג ברכב בעודו תחת פסילה פעילה.

המדובר בהתנהגות הכוללת נסיבות חמורות מאד אשר הצדיקה לחלוטין את מעצרו המידי לתקופה של 3 חודשים.

מעצר ראשון זה של הנאשם בגין עבירות תעבורה "שיגר" לו בהכרח מסר חד וברור לפיו המדובר בעבירות חמורות ברות מאסר. כתוצאה ישירה ממעצר זה ומיד לאחריו מעצר בית ארוך (אותו לא הפר הנאשם) באופן ברור את יחסו לעבירות תעבורה תוך שבחר לשתף פעולה עם שירות המבחן.

אין המדובר בהצהרות בלבד של הנאשם כי בחר ב"דרך שיקומית".

התרשמתי כי אין המדובר בסדרה של פעולות הנובעות מניסיון הנאשם לחמוק מענישה חמורה צפויה. הנאשם פעל לקבלת תקציב שיקומי, הגיע באופן סדיר למפגשים במסגרת עמותת "אפשר" וניכר כי שירות המבחן התרשם מרצון ממשי של הנאשם להשתקם ולהיגמל משימוש באלכוהול.

בית המשפט מודע לקושי הרב שבגמילה מאלכוהול. כטריבונל העוסק מדי יום בתיקי תעבורה הקשורים לנהיגה תחת השפעת אלכוהול, מודע בית המשפט לקשיי הגמילה מאלכוהול אשר מורכבים וקשים הם מגמילה מסמים.

הנאשם בפרשה זו מצליח (לפחות בשלב זה) בניסיונות הגמילה מאלכוהול.

המתנת בית המשפט לתסקיר משלים 3 חודשים בהם היה נתון הנאשם לפיקוח של שירות המבחן הניבו תסקיר משלים חיובי.

אני סבור כי לאחר שהנאשם הוכיח הצלחה רבה והתמדה במסלול השיקומי בו בחר, תהיה זו טעות להחזירו אל מאחורי סורג ובריח.

הנאשם כבר ריצה בפרשה זו 3 חודשי מעצר ונראה לי כי הפנים את חומרת מעשיו נוכח תגובתה הקשה והמידית של הרשות המבצעת.

אני סבור כי הארכת המאסר המותנה בנסיבות המתוארות לעיל תפעל לטובת האינטרס הציבורי, שכן הפיכת הנאשם לאדם אשר נגמל מאלכוהול, תוביל בעיני לפוטנציאל נמוך מאד כי ישוב לבצע עבירות דומות בעתיד.

מאסר מותנה אחר לתקופה של 3 חודשים הנובע גם כן מתיק 202-04-13 אינו בר הפעלה כלל שכן בית המשפט באשדוד לא קבע לו תקופה עת נגזר דינו של הנאשם.

השארית הנאשם תחת צו מבחן של שירות המבחן למבוגרים תאפשר המשך הפיקוח על הנאשם, כאשר כל חריגה שלו ממסלול השיקום יכולה להוביל מידית להפקעת צו השל"ץ ולגזירת ענישה חדשה כלפיו (בכלל זה מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח).

אני בוחר לתת הזדמנות שיקומית ממשית לנאשם זה מתוך תקווה כי הפעם ישכיל הנאשם ללכת בדרך שיקומית זו.

בית המשפט מסביר ומבהיר לנאשם כי רכיב השל"ץ אשר ייגזר להלן מחייב אותו לפעילות למען הציבור והחברה בה הוא חי. בית המשפט מסביר לנאשם כי אי עמידתו בתנאי השל"ץ עלולה להוביל להפקעתו ולגזירת ענישה חדשה בעניינו.

אדגיש כי החלטתי להאריך את מאסרו המותנה של הנאשם תחת הפעלתו באה גם על רקע לקיחת האחריות מצדו באופן מלא (ביחס לשני כתבי האישום) ולאחר שבחנתי היטב את עברו התעבורתי והפילי.

תסקירו של הנאשם והמלצות שירות המבחן אשר באו לאחר תקופת מבחן ראויה וזהירה הם אשר הכריעו את הכף בפרשה זו ולכן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מורה על הארכת 7 חודשי מאסר מותנה כפי שנגזרו על הנאשם בתיק 202-04-13 בית משפט השלום לתעבורה אשדוד ביום 23.6.15 וזאת למשך שנתיים נוספות.
2. גוזר על הנאשם 24 חודשי פסילת רישיון נהיגה בפועל וזאת במצטבר לכל פסילת רישיון נהיגה אחרת התלויה כנגד הנאשם.
3. גוזר על הנאשם קנס בסך 1500 ₪ לתשלום תוך 120 יום מהיום.
4. קובע כי הנאשם יבצע 180 שעות לתועלת הציבור במסגרת בית "מוטב יחדיו" בנתיבות בתפקידי אחזקה וזאת תוך שנה מהיום.
5. הנאשם יהיה תחת צו מבחן של שירות המבחן למבוגרים במהלך השנה הקרובה במהלך ימשיך לקחת חלק פעיל במסגרת עמותת "אפשר" והכל כדי שתהליך גמילתו מאלכוהול יושלם בהצלחה.

ניתן היום, י"ז טבת תשע"ז, 15 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.